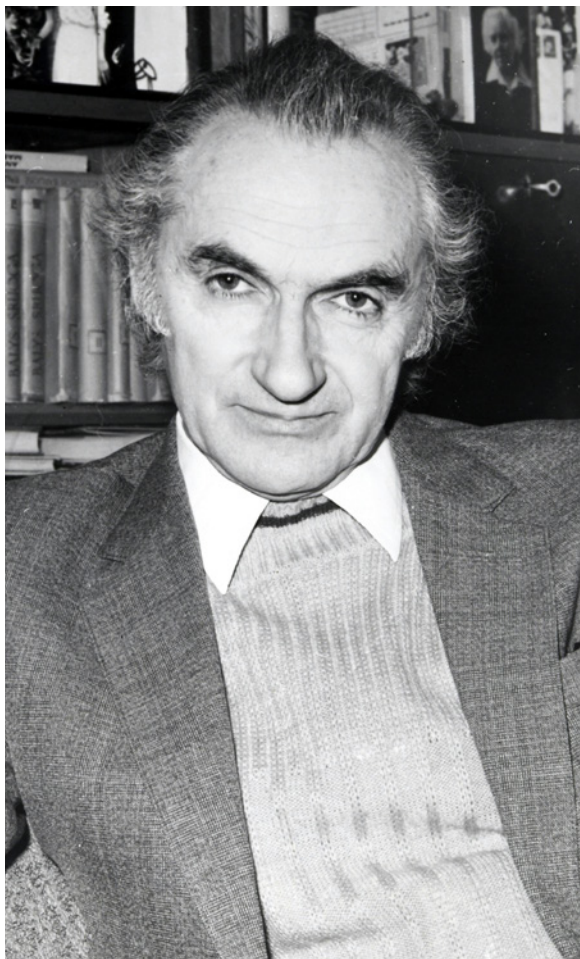

Geologas, fizinių mokslų daktaras, ilgametis Geologijos instituto Litologijos ir geologinių procesų sektoriaus vadovas VYTAUTAS NARBUTAS pasitinka savo devyniasdešimtmetį! Lietuvos geologų bendruomenė sveikina Jubiliatą, linkėdama sveikatos ir kūrybinio džiaugsmo bei dar ilgai išlikti žvaliam ir drąsiai žengti savo šimtmečio link!

O KAS JO NEPAŽIŠTA?

V. Narbuto kolegos ir bičiuliai jau ne kartą „Geologijos akiračių“ puslapiuose su skaitytojais dalijosi svarbiausiomis Jubilato gyvenimo ir veiklos datomis bei faktais (Geologijos akiračiai, 2000, 3–4, 61–64; 2006, 1, 78–80; 2012, 1, 58). Šiandien šiai iškiliai progai paminėti žurnalo redakcija į skaitytojus kreipiasi Juozo Apučio Jubilatui pasakytais žodžiais... (J. Aputis. Su dolomitais, žodžiais ir muzika: Vytauto Narbuto 75-mečiui. Metai, 2005, 12, 149–150; <http://www.tekstai.lt/tekstu-naujienos/33-juozas-aputis-su-dolomitais-odiais-ir-muzika-vytauto-narbuto-75-meuii>).

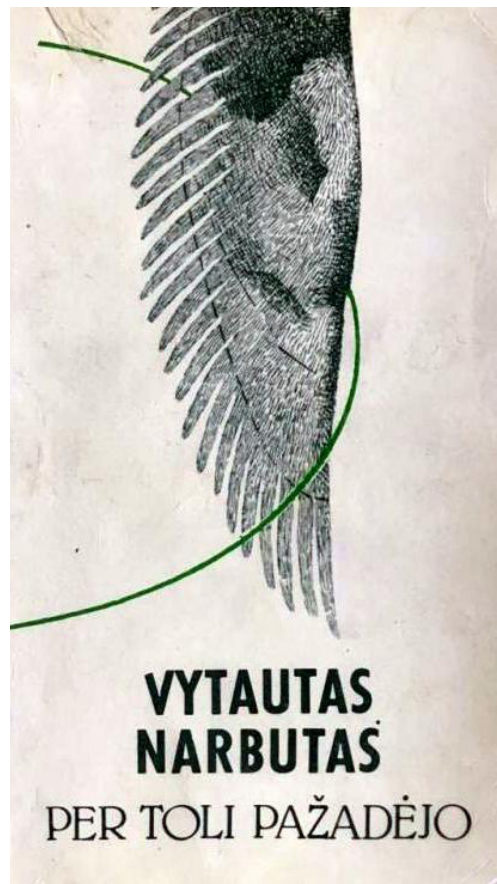

Esti žmonių, kurių visur pilna, kurių viskam užtenka. Kas pažįsta Vytautą Narbutą (o kas jo nepažįsta?), tas gerai žino, kokia visokių potraukių gausybė šis žmogus apdovanotas – geologija, menai, muzika, senasis Vilnius, mūsų miškai, gražieji Lietuvos kampeliai, upės, kokie nors akmenys Žemaitijoje, kokios smegduobės Biržuose, pagaliau – ekspedicijos Ukrainoje, krašte ne tik su žemės klodų praeitimi, bet ir su jos istorija, kuri ne vien Žemės pluta susijusi su mūsų kraštu. Ir dar: kai Lietuvos Atgimimo aušroj daugybė žmonių spietėsi į Nepriklausomybės šauklių būrius, Vytautas visada buvo tarp pirmųjų. Negailėdamas laiko, nebodamas visokių pralaimėjimų, jis vaikščiojo iš susirinkimo į susirinkimą, rašė raštus, rezoliucijas, šoko į tribūnas – gynė savo ir daugelio žmonių tiesą, ieškojo išeities, energingai į dienos šviesą traukė tuos, kurie sąmoningai ar dėl nežinojimo, nesusigaudymo sukdamo nuo tiesaus kelio į šalį... Beje, jo bendramoksliai prisimena, kad pačiais pirmaisiais pokario metais gimnazistas V. Narbutas buvo pagarsėjęs bėgikas – šitaip jis norėjęs parodyti, kaip

sakydavęs, ką lietuviai gali. Ir dar vienas beje: tikrai negarantuojau, bet lyg ir yra taip – iki šiol garsus Nepriklausomybės šauklys nėra gavęs jokio ženklo ar medalio! Tai yra patikimas įrodymas, kad V. Narbutas šauklio darbą dirbo vidaus, širdies verčiamas... Gimęs ir augęs patriotiškoje šeimoje, vėliau ir pats tokią šeimą sukūręs, jis tikrai negailėdamas savęs visada šokdavo ten, kur galėdavo prie savo krašto gerovės ar pažangos prisidėti.

Neteko girdėti, ar jo bendramoksliai jau pačioje Vytauto jaunystėje žinojo ir dar vieną jo ypatingą troškimą – palinkimą prie literatūros, prie jos kūrimo paslapčių. Jis iki pat šiol tebėra į literatūrą įnikęs – kalbėdamas apie kokį dvasingesnį, paslaptingesnį reikalą, jis nuolat išmesdavo ir išmeta kokią nors V. Šerio, A. Čechovo, E. Poe, G. de Maupassanto citatą... Kai V. Narbutas pasirodė literatūrinėje spaudoje, kas jį pažinojo, su juo bendravo, mažumėlę turėjo suklusti – galima sakyti, miesto vaikas, o savo kūryboje jis taip jautriai kalbėjosi su gamta, su kaimo žmonėmis arba su herojais, atsidūrusiais kaimė, kad nežinantis jo gyvenimo aplinkybių ne vienas pamanė: matyt, koks iš kaimo į universitetą atklydęs filologas! Dėmesingas, visad pasiruošęs žmogui padėti, jis toks pat ir savo novelėse, kurių rinkinį „Rudenį, saulei šviečiant“ išleido 1982 metais. Ši knyga gražiai pritapo prie tuometinės mūsų novelistikos nuotaikų – gana ryškiai nubrėžtas kūrybos laukas, po kurį autorius vaikščios ir ateityje: žmogų laužo ir istorija, ir lemtis, žmogus nutremtas vienatvei, o vienatvė glaudžiasi prie gamtos, bet jam reikia ir kito žmogaus, galbūt kitos vienatvės...

Po dešimties metų, 1992-aisiais, pasirodė Vytauto romanas „Per toli pažadėjo“. Tai jau kur kas sudėtingesnis kūrinys, skirtas meilės temai, jame gausu komplikuočių psichologinių peripetijų, o ir vaizduojamojo laiko tarpsnis ganėtinai ilgas. Romano kompozicija nervinga, trūkčiojanti, jausmų užplūstas herojus gyvenimą kartais mato lyg pro kokį daugiasluoksnį stiklą. Išgyvenimų nervas čia įtemptas iki paskutiniųjų. Be kita ko, romano herojus yra gydytojas, ir šis V. Narbutas kūrė

nys gražiai įsiterpia į negausią mūsų beletristinę kūrybą apie gydytojus.

Šiandien V. Narbutas, rodos, yra labiau atšlijęs nuo geologijos ir visokių kitokių mokslų, tat gal nulykins daugiau laiko beletristikai, juo labiau kad ir visokie „pagalbiniai“ darbai tampa kuo toliau, tuo atgrasesni – naujųjų laikų gamtos, jos paminklų, Vilniaus architektūros išsaugojimo reikalai, buvę savotiškos ideologijos ar politikos objektais, sukišti į storas pinigines!.. Gal užmetęs iki šiol laiką ėdusias priedermes (nors ir labai keliančias nerimą), pasigrožėdamas kol kas dar galutinai nesunaikinta mūsų krašto gamta ir Vilniaus baroku, Biržų smegduobėmis, gražiais kokio nors politiko darbais, Onos Narbutienės knygomis ir Onutės Narbutaitės muzika, beletristas ir Jubiliatas Vytautas Narbutas šalia vėl pasisodins savo mūžą!